

Utbildningsförvaltningen

Datum 2025-08-14
Diarienummer UTB/2025:59

Handläggare
Karolina Hoff

Utbildningsnämnden

Rapport från beredningarna livsmiljö, livskraft och livsvillkor

Bakgrund

I enlighet med visionen har politiska beredningar med ledamöter från olika nämnder tillsatts för att arbeta med attraktiv livsmiljö, goda livsvillkor och stärkt livskraft. Beredningarnas mötesanteckningar ska redovisas i respektive nämnd.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Rapport från beredningarna livsmiljö, livskraft och livsvillkor, 2025-08-14

Beredningen för Attraktiv livsmiljö 2025-06-10

Beredningen för Goda Livsvillkor, 2025-06-11

Utbildningsförvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden har tagit del av informationen.

—

Beslutet skickas till
Akten

Utbildningsförvaltningen

Caroline Hedvall
tf Förvaltningschef

Tjänsteskrivelse

Datum	2025-08-14
Diarienummer	UTB/2025:59

Karolina Hoff
Utbildningsstrateg

Datum 2025-06-10
Diarienummer KS/2023:39

Sekreterare
Josefine Wettermark

Beredningen för Attraktiv livsmiljö 20250610

Deltagare:

Cecilia Burenby (S)- KS
Birgitta Gunnarsson (C) – KS
Lars-Åke Pettersson (M)- KS
Tobias Josefsson (L)- KS
Andreas Östensson (SD)- KS
Gun-Inger Andersson (L)- UN
Bjarne Sjögren (S)- SBN
Curt Karlsson (L)- SBN
Janne Ståhlberg (M)- KFN
Mats Allard (M) – SBN
Fredrik Rödström Nygren (L)- KFN (från 13:15)

Thony Andersson (S), byggnämndens ordförande
föredragande på ärende bygglov och utveckling

Tjänstepersoner ordinarie:

Andreas Capilla, kommundirektör
Johan Cöster, samhällsbyggnadschef
Jenny Asp Andersson, förvaltningschef miljö
Åsa-Karin Svensson, kultur/fritidschef
Josefine Wettermark, kommunsekreterare

Tjänstepersoner föredragande:

Håkan Sylvan, exploateringsingenjör
Maria Hedberg, Stadsbyggnadschef
Kristoffer Gustafsson, projektledare
Linda Ward- projektledare
Maritha Hörsing, VA-chef
Nicklas Ericsson, VA-ingenjör
Isa Stålhandske, landskapsingenjör
Alexander Falk, projektledare
Louise Sandstedt, gata/parkchef
Sofia Westman, projektledare
Isabel Gölles, Attraktiva Mjölby
Hanna Hammarlund, näringslivschef

Mötesanteckning

Datum	2025-06-10
Diarienummer	KS/2023:39

Inledning

Cecilia Burenby (S) ordförande för beredningen inleder sammanträdet med att hälsa alla välkomna och att temat för dagens sammanträde är detaljplan- och exploateringsprojekt nuläge och framtid.

Andreas Capilla, kommundirektör gör en inflygning utifrån att beredningen tidigare tillfälle skett i samband med budgetberedningen och svepet. Även då lyftes detaljplane- och exploateringsläget men till skillnad från då lyfts perspektivet idag utifrån ett större helhetsfokus med nuläge, planering och genomförande. Samt även aktuella frågor kring hanteringen av bygglov men med fokus på vad gör vi idag, nästa vecka och kommande år framåt med fokus på utveckling.

Pågående detaljplan- och exploateringsprojekt

Föredragande: Håkan Sylvan, exploateringsingenjör

Exploateringsingenjör inleder förmiddagen med en inflygning fokuserat på:

- Planberedskap
- Markanvisningar och optioner
- SBN:s uppdaterade prioritering av detaljplaner
- Nedslag i stora byggnadsprojekt som planeras och pågår
- Markköp och innehav
- Ledig verksamhetsmark/ markanvisningar 2025 Mjölby, Mantorp, Skänninge och Väderstad
- Framtida planer och utbyggnad av verksamhetsmark

Bygglov och utveckling

Föredragande: Maria Hedberg, Stadsbyggnadschef och Thony Andersson, byggnämndens ordförande

Information om bygglov

Maria Hedberg, stadsbyggnadschef gör en inflygning i byggnämndens uppdrag enligt plan- och bygglagen samt presenterar även hur förvaltningen är organiserad med fokus på stadsbyggnadskontoret och bygglovsenheten.

Byggnämnden utgör myndighetsnämnd

Det framgår av plan och bygglagen att syftet med uppdraget är att:

” med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer”.

Mötesanteckning

Datum	2025-06-10
Diarienummer	KS/2023:39

Kontinuerligt förbättringsarbete inom enheten

Förbättringsarbete sker både avseende rättssäkerhet, transparens och kundservice. Flera förbättringsåtgärder har genomförts inom bygglovsverksamheten under 2024/2025 och ännu mer kommer göras fortsatt framåt. Exempel på genomförda förändringar:

- Förändrad ledningsstruktur, anställt en ny stadsbyggnadschef samt mät- och bygglovschef.
- Anställt upp fullt bemannad enhet som resulterat i att ärendehanteringens kommit ifatt.
- Ökad rättssäkerhet i dokumentation och bedömningar.
- Förändrat rutiner i framtagande av tjänsteskrivelser som genererat tydligare underlag/ utredning för nämnden att fatta beslut på.
- Service, tillgänglighet och effektivitet genom införandet av telefontider med garanterad kontakt med handläggare.
- Förenklad ansökningsprocess genom införandet av e-tjänster för exempelvis ansökan, komplettering och grannhörande.
- Möjlighet till digitalt grannhörande via myndighetsbrevlåda.
- Sett över ökad tillgänglighet på externwebben.
- Personliga möten bokas in med kunder på efterfrågan, fokus på personlig service och vägledning.
- Informationsbrev framtaget om bygglov som näringslivskontoret kan lämna till företagare som lyfter utvecklingsbehov.

Pågående investeringsprojekt

Lejonbackens skola

Föredragande: Kristoffer Gustafsson, projektledare

Projektledare presenterar planeringen för arbetet, metoder för struktur, genomförande av besiktning och kommande kontroller tillsammans med entreprenörer och besiktningsgrupp.

- 338.920.000 kr i budget
- Prognos 35-40 Msek under budget (i stort sett bara investeringar)
- Oförutsedda kostnader regleras månadsvis
- Tidplanen är periodvist pressad, överlämning hösten 2026
- Bemanningen är i och med upphandlingsstrategi i ett mer krävande projekt men hanterbart.
- Risker som identifierats är ekonomiska förutsättningar, UE- (underentreprenad) Osäker marknad vilket kan påverka ekonomi och tid.

Mötesanteckning

Datum	2025-06-10
Diarienummer	KS/2023:39

Förändringar jämfört med skolutredningen:

- Storlek skolbyggnad
- Idrottshall
- Tillagningskök

Upphandling:

- Totalentreprenad med utökad samverkan
- ABT 06 som grund
- Fas 1: planering, projektering och kalkyl
- Fas 2: ligger som option, detaljplaneprojekt och utförande

Ombyggnation: Sankta Ingrid

Föredragande: Linda Ward- projektledare

Projektledare informerar om ombyggnationen av Sanka Ingrids befintliga fastighet som byggs om till två stycken gruppboendestäder, LSS.

Tidplanen är upplagd ur ett veckovist fokus, granskningshandlingar publiceras i dagarna, med färdigt förfrågningsunderlag vecka 27, upphandling över sommaren, v. 28–35 och kontrakt med entreprenör vecka 35.

Budget: 33,5 MSEK + kostnad för nya anslutningar.

Vad innebär projektet?

- Befintlig byggnad renoveras utvändigt och invändigt.
- Anpassa utformningen genom planlösningen utifrån nya behov, ett LSS boende får max ha 6 lägenheter, därav justering.
- Komplementbyggnader, lägenhetsförråd, miljörum, utförråd och cykelförråd.
- Gemensamhetsutrymmen och personalutrymmen på nya platser.
- LSS boenden ska inte ligga för nära varandra, arbeta med egna entréer, avskärmningar, adresser för att markera att det är olika verksamheter.
- Större teknikutrymmen krävs vilket ändrar husets fasad/ gestaltning.

Mötesanteckning

Datum	2025-06-10
Diarienummer	KS/2023:39

- Utemiljön ska kännas som att komma ut i trädgården men med en hämta och lämna zon för exempelvis nyttjande av färdtjänst.

Sångarleden ledningsförnyelse: drift och investering

Föredragande: Maritha Hörsing, VA-chef, Nicklas Ericsson, VA-ingenjör

Gata/park genomför byggnation av gång- och cykelbana i Sångarleden där det finns ett behov av ledningsförnyelse. Gamla avstängningsventiler på vattennätet som ej fungerar. Ledningsförnyelse har skett på flera gator samt genomfört förberedelser på flera gator som återupptas eventuellt i höst.

- Totalt byttes 2520 m ledning ut
- 562 m spillvattensledningar i Sångarleden som underhållsspolats har byggts ut
- 33 stycken fastigheter fick nya servisledningar
- Minimering av framtida driftavbrott genom nya avstängningsventiler

Projektet höll tidplanen, arbetet med cykelvägar har påbörjats. Budgeten visar utfall på 12,5 Mkr av kalkyl på 12,5 Mkr. Riskfaktorer vid VA-arbeten är kyla vintertid.

Lundby stadsdelslekplats

Föredragande: Isa Stålhandske, landskapsingenjör

- Gata/park beställare och utförare
- Fokus är tillskapande av stadsdelslekpark
- Trafiktema och Mjölby i miniatyr
- Invigdes 16 maj, målet är en populär lekplats lång tid framöver
- Ekonomi på 4, 6 Mkr

Måluppfyllnad uppnådd, med mål om attraktiv och säker lekplats, med varierat innehåll, inkluderande plats avseende funktionsvariationer, stor betoning på motoriska aspekter, belysning och pulkabacke (tillvaratagande av grävmassor).

Lundby aktivitetsplats:

Föredragande: Alexander Falk, projektledare

- 2 miljoner total budget, medel från KoF, gata/park som utförare och är ett samarbete mellan förvaltningarna.
- I nuläget pågår markarbete, schakt och montering av sarg och övrigt annan utrustning.
- Invigning är planerad till 2 juli, företaget *Lappset* (står för utrustning på platsen), politiker mfl är inbjudna.

Mötesanteckning

Datum	2025-06-10
Diarienummer	KS/2023:39

- Måluppfyllnad fokuserar på aktivitet för äldre barn, tillgänglighet, upplevas upplyst och tryggt.

Ombyggnationen av Kungsvägen

Föredragande: Sofia Westman, projektledare, Louise Sandstedt, gata/parkchef, Hanna Hammarlund, näringslivschef och Isabel Gölles, Attraktiva Mjölby

Projektledare informerar om projektets olika involverade parter, det är gatu/parkavdelningen, näringslivskontoret, Attraktiva Mjölby, extern byggledare och entreprenör. En preliminär tidplan presenteras efter de förutsättningar som finns synliga idag.

Bakgrund och varför?

- Målet med ombyggnation är att minska på genomfartstrafiken.
- 3 av 4 fordon på Kungsvägen har inget ärende på Kungsvägen. Fordon i sig bidrar inte till ökad handel eller trivsel på denna centrumgata.
- Samordning med övriga ledningsägare för att förnya uttjänta ledningar.
- Budget om totalt 36,8 Mkr finns avsatt för projektet.

Dialoger & Utmaningar

- Löpande dialog främst med fastighetsägare. till exempel för upprättande av avtal för att fästa linspänd belysning i deras fasad, att möjliggöra tillgängligheten till de verksamheter som huserar i deras fastighet eller genom att informera om möjligheten att byta anslutning av VA till deras fastighet.
- Finns möjlighet att träffa byggledare, projektledare och platschef på Attraktiva Mjölby's "Öppet hus" en gång i månaden. Vi kan svara på frågor kring projektet. Alla är välkomna!
- Nyhetsbrev skickas ut en gång i månaden till verksamheter och fastighetsägare.
- Löpande dialoger utförs också med samtliga övriga teknikområden/intresseorganisationer som är berörda av ombyggnationen. T.ex. Tekniska verken, MSE, Östgötatrafiken, Räddningstjänsten, föreningar.
- Utmaningar i bristande underlag, särskilt för VA. Projektering stämmer inte med verkligheten.
- Utmaningar i oförutsedda markförhållande som t.ex. berg. Tidskrävande arbete att spränga i sådan här tätortsmiljö.
- URE - underrättelser om ändrings- och tilläggsarbeten uppgår till 200 dagar.

Mötesanteckning

Datum	2025-06-10
Diarienummer	KS/2023:39

Synpunkter och felanmälan sker via en app, infracontrol samt via QR-kod som framkommer i annonsering. Frekvensen över inkomna synpunktsärenden har varit låg.

Attraktiva Mjölby och näringslivskontoret: synpunkter från näringsidkare

Föredragande: Isabel Gölles, Attraktiva Mjölby och Hanna Hammarlund, näringslivschef

Mer kommunikation och skyltning

- Kommunera tydligt om gratis parkering
- Fler vepor med väg- och parkeringshänvisningar
- Mer direkt information till näringsidkare
- Hänvisningsskyltar inne i Gallerian, gällande butiker på Kungsvägen
- Större förståelse från kommunala tjänstepersoner

Marknadsföring

- Återkommande kampanj i lokal press, "handla lokalt"
- Kommunera tydligt att verksamheter har öppet som vanligt

Ekonomisk kompensation

- Näringsidkare önskar ekonomisk kompensation för förlorade intäkter pga stor minskning på antal kunder
- Näringsidkare tvingas till reducerade öppettider

Planering och upphandling

- Ställ krav på entreprenören att tidplanen hålls
- Gör klart en etapp åt gången och öppna upp den delen
- Tydlig tidplan för resterande arbete, som vi kan lita på!
- Kommunera inga fler motstridiga besked

En redovisning sker över ekonomiska konsekvenser för 5 näringsidkare. Samt en redovisning över insatser från Attraktiva Mjölby och näringslivskontoret:

- Kommunikation och skyltning
- Marknadsföring
- Kompensation näringsidkare

Anton Jidskog

Beredningen för Goda livsvillkor 250611

Deltagare:	Cecilia Burenby (S) – KS Magnus Sjöberg (KD) – KS Gun-Inger Andersson (L) – UN Andreas Östensson (SD) - UN Janne Ståhlberg (M) - KFN Anna Johansson (S) – OSN Anders Steen (C)- SBN
Tjänstepersoner:	Andreas Capilla, kommundirektör Carina Brofeldt, biträdande kommundirektör Anton Jidskog, kommunsekreterare Päivi Pannula, förvaltningschef - omsorgs- och socialförvaltningen Åsa-Karin Svensson, förvaltningschef - kultur- och fritidsförvaltningen Caroline Hedvall, tillförordnad förvaltningschef - utbildningsförvaltningen Karolina Björk Markström, verksamhetsutvecklare omsorgs- och socialförvaltningen Karin Ulrich, social hållbarhetsstrateg Thomas Gustafsson, ekonomistrateg Ulrika Borg, SSPF-koordinator

Inledning

Kommundirektören hälsar alla välkomna och inleder med att introducera dagens ämnen för diskussion.

Nya Socialtjänstlagen

Utvecklingsledare för omställningsarbetet för den nya socialtjänstlagen (SoL) informerar tillsammans med förvaltningschefen för omsorgs- och socialförvaltningen om den nya socialtjänstlagen, vad den innebär och hur den kommer påverka kommunens verksamhet. Lagen träder i kraft 1 juli 2025 efter en lång nationell process som pågått sedan 2017.

Syfte med nya socialtjänstlagen (SoL)

Den nya socialtjänstlagen syftar till att skapa en mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig socialtjänst. Fokus ligger på att sänka trösklarna till hjälp och nå invånare tidigt, innan problemen växer. Socialtjänsten ska arbeta kunskapsbaserat, med stöd i forskning och beprövad erfarenhet.

Mötesanteckning

Datum	2025-06-11
Diarienummer	KS/2023:40

Strukturförändringar i nya SoL

Den nya lagen är betydligt mer omfattande än den tidigare:

- 9 avdelningar (tidigare 16 kapitel)
- 35 kapitel och 285 paragrafer (tidigare 195 paragrafer)
- Tematisk indelning för ökad överskådlighet
- Följdändringar i 67 andra lagar

De nya avdelningarna omfattar bland annat mål och grundläggande bestämmelser, förebyggande arbete, insatser för enskilda, skydd för barn och unga, samt avgifter och överklagande.

Definition av socialtjänst

Socialtjänst omfattar nu all verksamhet enligt SoL, samt enligt andra relevanta lagar som LVM, LVU, och lagen om skyddat boende, inklusive sådan verksamhet som bedrivs av kommunens socialnämnd eller av Statens institutionsstyrelse.

Jämförelse mellan nya SoL och LSS

Likheter:

- Syftar till att förbättra individens livskvalitet
- Kommunalt ansvar
- Insatser baseras på en individuell bedömning av behov

Skillnader:

- SoL är en ramlag för alla som behöver stöd; LSS en rättighetslag för personer med vissa funktionsnedsättningar
- SoL garanterar skäliga levnadsförhållanden; LSS goda levnadsvillkor

Insatser enligt nya SoL

Alla typer av stöd räknas som insatser – oavsett målgrupp eller benämning. Tidigare skillnad mellan behovsprövade och allmänt tillgängliga insatser tas bort. Indelning sker nu i stället efter:

- **Personliga behov:** Kan ges utan behovsprövning; Kommunen avgör vilka insatser som ska tillhandahållas på detta sätt.

Mötesanteckning

Datum	2025-06-11
Diarienummer	KS/2023:40

- **Ekonomiska behov:** Specificeras separat från insatser för personliga behov.

Insatser utan individuell behovsprövning (IUB)

De insatser som ges idag kommer fortsätta att ges utan IUB.

Dokumentationen kommer att beslutas den 16/6 om vilka insatser vi ska dokumentera personuppgifter på eller inte. Beslut fattas utifrån om uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras, om särskilda skäl föreligger.

Insatskatalog kommer att finnas tillgänglig från och med den 16/6.

De insatser som fortsatt kommer kräva behovsprövning är:

- kontaktperson, kontaktfamilj eller kvalificerad kontaktperson
- vård i familjehem
- vård i LVM-hem och särskilda ungdomshem enligt LVU
- vård av barn eller unga mellan 18 och 20 år i jourhem, stödboende, skyddat boende och HVB
- plats i särskilda boendeformer för äldre och bostäder med särskilt stöd för personer med funktionsnedsättning
- hem för viss annan heldygnsvård, vilket avser korttidsboende
- ekonomiskt bistånd

Pågående och kommande förändringar

Kort sikt:

- Reviderad delegationsordning (ny kapitelindelning + möjlighet att delegera mer till utskott) beslutas 16/6.
- Uppdatera verksamhetssystem, beslutsmallar, frastexter, rutiner, riktlinjer.
- Inventera och fatta beslut om insatser utan behovsprövning, beslutas 16/6.
- Orosanmälningar barn - dokumentera i personakt - måste fungera i verksamhetssystemet, vara sökbart.

Lång sikt:

- Ta fram mål för det förebyggande arbetet samt utveckla insatser utan behovsprövning.
- Definiera lätt tillgänglig socialtjänst, samt hur insatser erbjuds enklare och snabbare.

Mötesanteckning

Datum	2025-06-11
Diarienummer	KS/2023:40

- Planera socialtjänstens insatser målgruppsanalyser och behov, samt delta i samhällsplaneringen.
- Ta fram strukturer för systematisk och löpande uppföljning, för att bygga kunskap, både lokalt och nationellt.

Nationell uppföljning av socialtjänstens omställning: NUSO

NUSO är en nationell studie för att följa socialtjänstens omställning. Under 2024–2025 fokuserar den på barn, unga och familjer. Studien kartlägger vägar till stöd och identifierar utvecklingsområden. Från 2026 fokuserar NUSO även på vuxna.

Skattat nuläge 2025

Syftet med nulägesanalysen är att:

- Ge överblick över nuläge och behov.
- Bidra till samsyn och förståelse för omställningen.
- Vägleda i planeringen framåt.

Resultaten visar att:

- Tillgång till kunskap och bemötande och delaktighet är påståenden som skattas högt.
- Uppföljning och analys, jämlikhet och jämställdhet och involvering av invånare är påståenden som skattas lågt.
- Stora kommuner upplever sig vara längre fram i omställningen.

Övergripande reflektioner

- **Styrning:** Uppföljning och analys behöver utvecklas. Socialtjänstens roll i samhällsplaneringen kan stärkas.
- **Förebyggande:** Verktyg att arbeta förebyggande kan användas mer och invånare och brukare bör involveras tidigt för att öka tillgängligheten. Förebyggande arbete kräver insatser på samhälls-, invånar- och brukarnivå.
- **Jämlikhet och jämställdhet:** Få verksamheter arbetar systematiskt med detta.
- **Kunskapsbaserad:** Ett lärande arbetssätt är viktigt, men behöver stödstrukturer.

Medskick för framtiden

- Driv omställningen på alla nivåer (lokalt, regionalt, nationellt).

Mötesanteckning

Datum	2025-06-11
Diarienummer	KS/2023:40

- Säkerställ att jämlikhet, jämställdhet och kunskap integreras i hela processen.
- Skapa förutsättningar för en förebyggande och tillgänglig socialtjänst.

Reflektioner

Efter presentationen diskuteras frågor och reflektioner. Det lyfts att socialtjänsten har en låg tillit hos vissa grupper, vilket riskerar att underminera vissa av de ändringarna i SoL kopplat till tidiga och förebyggande insatser. Att öka förtroendet hos dessa grupper är ett arbete som socialtjänsten inte kan lösa själva utan kräver ett omfattande arbete både lokalt och nationellt. Det diskuteras även att socialtjänsten blir mer förebyggande samtidigt som straffen för barn och unga skärps, det konstateras att detta ökar komplexiteten i frågan.

Slutligen lyfts att detta är en reform som kommer att ta tid och att det kommer dröja innan man ser resultaten av den nya lagen, samtidigt som det kommer påverkas av samhällsutvecklingen i stort.

Socioekonomisk geografi

Social hållbarhetsstrateg och ekonomistrateg informerar om vad socioekonomisk geografi innebär och presenterar resultaten av mätningar i Mjölby kommun.

Vad är socioekonomi och socioekonomisk status?

Socioekonomisk status (SES) beskriver individens eller hushålls ekonomiska och sociala läge i relation till andra. Den mäts främst genom tre indikatorer: inkomst, utbildning och yrke.

Skillnader i socioekonomisk status påverkar många livsområden, inte minst hälsa. Personer med låg SES tenderar att ha sämre hälsa, lägre utbildningsnivå, svagare ställning på arbetsmarknaden och lägre livskvalitet. Barn och unga påverkas mest av socioekonomisk utsatthet och får till exempel svårare att fokusera på skolan och delta i fritidsaktiviteter, de märker även av föräldrarnas ställning och känner ofta ett stort ansvar över situationen.

Fattigdom och låg ekonomisk standard

Mötesanteckning

Datum	2025-06-11
Diarienummer	KS/2023:40

Ekonomisk standard definieras som ett hushålls totala inkomster minus skatt och negativa transfereringar, dividerat med antalet medlemmar i hushållet.

- **Låg ekonomisk standard** innebär att man lever i ett hushåll vars ekonomiska nivå är under 60 % av rikets median.
- Det finns både **absolut fattigdom** (levnadsstandard under en viss nivå) och **relativ fattigdom** (i relation till resten av samhället).

Mjölby kommun visar en spridning där andelen barn (0–19 år) med låg ekonomisk standard varierar stort mellan olika bostadsområden – från områden där endast ett fåtal procent har en låg ekonomisk standard till områden där uppemot 70 % av barnen har en låg ekonomisk standard.

Geografisk indelning och statistiska områden

Statistiken kring socioekonomi samlas ofta in via olika geografiska områden:

- **DeSo-områden** (Demografiska statistikområden): nationell standard, men upplevs som otillräcklig på lokal nivå och är ofta missvisande till de lokala förutsättningarna.
- **NyKo-områden** (Nyckelkodsområden): en lokal anpassning i Mjölby, mer förankrad i faktisk geografi och befolkningssammansättning.

Utifrån NyKo har kommunen delat in bostadsområden i **fem socioekonomiska nivåer**, från mycket goda till stora utmaningar.

Mjölby kommuns socioekonomiska läge

Kommunens analys visar betydande variation mellan områden. Mätområden inkluderar:

- Låg ekonomisk standard (barn och vuxna)
- Låg utbildningsnivå
- Sysselsättning
- Ohälsotal

Exempel på lokala skillnader:

- Låg ekonomisk standard bland vuxna: 3 % – 42 %
- Bland barn: 2 % – 73 %
- Ej sysselsatta: 9 % – 42 %
- Ohälsa: 9 % – 54 %

Mötesanteckning

Datum	2025-06-11
Diarienummer	KS/2023:40

Mjölby tätort visar särskilt stora skillnader mellan områden. Skänninge har mer jämn fördelning, men med hög andel låg utbildningsnivå. Mantorp har generellt goda förutsättningar, men med vissa utmaningar kring centrum. Väderstad präglas av socioekonomiska utmaningar, särskilt inom utbildningsnivå och hälsa, men sticker ut genom låg barnfattigdom.

Pågående insatser i kommunen, exempel

Boende och närmiljö

- Riktlinjer för bostadsförsörjning innehåller inriktningar för mer socialt hållbar bostadsmarknad (SBF).
- Prisvärda små bostäder genom markanvisningar och strategiska markinköp.
- Bostadstillsyn i flerbostadsområden i socioekonomiskt utsatta områden (MK).
- Bostad först-metod för hemlösa.
- Brottsförebyggande åtgärder för tryggare boendemiljöer.
- Sammankoppla stadens delar till varandra genom att försöka överbrygga eller ta bort fysiska barriärer (SBF).

Arbete, utbildning och etablering

- Arbetsmarknadsåtgärder i samarbete med Bostadsbolaget.
- Språkcaféer, läxhjälp och arbete med skolnärvaro.
- Etableringscentrum och integrationslotsar.

Kultur och fritid

- Lovaktiviteter i områden med lägre socioekonomi.
- Reducerade avgifter till kulturskolan för socioekonomiskt utsatta barn.

Reflektioner

Efter presentationen sker en diskussion om ämnet. Det lyfts att det görs väldigt mycket insatser i socioekonomiskt utsatta områden både i Mjölby och nationellt men att de socioekonomiska förhållandena i dessa områden förblir de samma. Det argumenteras att hushåll som lyfter sin ekonomi flyttar från dessa områden samtidigt som det inte sker någon inflyttning från områden med högre socioekonomisk status, vilket gör att områdena fastnar i socioekonomisk utsatthet.

Mätningarna hittills har främst fokuserat på barn, ett medskick är att det vore intressant att även mäta den socioekonomiska för personer över 65 år.

Mötesanteckning

Datum	2025-06-11
Diarienummer	KS/2023:40

Det konstateras att de här mätningarna gör att det finns en mycket mer detaljerad bild idag än vad det gjorde för 10-15 år sedan, vilket ger bättre förutsättningar för att fatta politiska beslut och att tidigt kunna identifiera behov och rikta resurser.

Uppföljning SSPF

SSPF-koordinator ger en presentation om arbetet med SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid). SSPF är ett brotts- och drogförebyggande arbete som utgår från samverkan mellan grupper och individer med syfte att förhindra och förebygga att ungdomar hamnar i kriminalitet eller inleder missbruk.

Det vore en fördel att förflytta insatserna från att enbart omfatta barn och unga som redan har hamnat snett, till ett mer förebyggande arbete där normer och regler lyfts in i ett tidigare skede – särskilt i mellanstadiet. Det konstaterades att det fortfarande är svårt att upptäcka rätt barn och ungdomar i tid, och att flickor är särskilt svåra att identifiera då deras problematik ofta tar sig uttryck i psykisk ohälsa snarare än synliga beteenden.

Vad har gjorts HT24 och VT25

Arbetet under året har fokuserat på att öka närvaron i skolan, öka betygen och skapat möjligheter för en meningsfull fritid genom föreningsliv och fritidsgårdar för de barn som omfattas av SSPF.

Under höstterminen 2024 och vårterminen 2025 har flera insatser genomförts. Det har hållits workshops på gymnasiet och föräldramöten på högstadiet, även om man upplevt att man inte når alla föräldrar. En kartläggningssmall har tagits fram och kommunen har aktivt samverkat med SSPF-nätverk i Östergötland och Sörmland – där Mjölby kommun bedöms ha kommit långt i sitt arbete. Samverkan har även skett med bostadsbolaget kring utveckling av sommarjobb för SSPF-ungdomar.

Arbetet framåt

Det fortsatta arbetet bör fokusera på att upptäcka rätt barn och ungdomar i ett tidigt skede. Inför HT25 planeras därför besök till alla mellanstadieskolor. Utöver detta planeras nya workshops på högstadiet och att fortsätta informera på föräldramöten.

Reflektioner

Efter presentationen diskuteras hur man når ut till fler vårdnadshavare och att man noterat ett lågt deltagande på föräldramöten bland utrikesfödda

Mötesanteckning

Datum	2025-06-11
Diarienummer	KS/2023:40

föräldrar. Det lyfts att det finns ett behov av att möjliggöra tolkhjälp på föräldramöten, ett förslag är att låta bekanta agera tolkar. Andra förslag är att informera på Komvux och SFI och i digitala kanaler.

Slutligen lyftes behovet av att hålla SSPF levande i alla verksamheter, att se över informationen till föräldrar – exempelvis genom att anpassa broschyrer för yngre målgrupper – samt att fortsätta utveckla samverkan med civilsamhället.

Nödstopp - metod

SSPF-koordinator ger en presentation om "Nödstopp" som en metod att implementera SSPF på gruppnivå. Nödstopp är ett tillfälle att möta vårdnadshavare för att identifiera och kartlägga oro kring en grupp ungdomar. Oron kan gälla allt från droger och umgänge till upprepade kränkningar på sociala medier. Syftet är att flera professionella från olika håll (skola, socialtjänst, polis, fritid) kan beskriva situationer eller ett beteende som gör dem oroliga, med målet att göra vårdnadshavare uppmärksamma på sina barn och deras beteende. Det blir även ett tillfälle att delvis lämna över den oro som finns så att vårdnadshavaren får möjlighet att ta ansvar för situationen och för vårdnadshavarna att samverka och skapa nätverk så att de tillsammans får möjlighet att agera gällande oron.

Hur går ett Nödstopp till?

Den som upplever oro gör en kartläggning av vilka barn/ungdomar ska vara en del av Nödstopp för att sedan ta kontakt med SSPF-koordinator för att i samverkan utforma ett upplägg. Koordinatören kontaktar övriga professionella för att delge information om aktuellt Nödstopp. Nästa steg är ett nödstoppsmöte mellan vårdnadshavare och professionella, där delges vårdnadshavarna en bild av situationen. Det sker även enskilda elevsamtal. Under processen sker kontinuerlig uppföljning samt ett uppföljande möte med vårdnadshavare.

Nödstopp i praktiken

Under läsåret har två nödstopp genomförts, ett på Vifolkaskolan och ett på Lagmansskolan. Resultatet av insatserna har lett till att beteendena försvann hos de flesta eleverna och det märks av en ökad trygghet på skolorna efter insatserna. Däremot har det varit svårare att nå ut till de äldre eleverna och de med ledarroller inom grupperingarna. Det har även varit svårt att nå vissa föräldrar, i de fall föräldrar inte har dykt upp på nödstoppsmöten har det lett till orosanmälningar.

Mötesanteckning

Datum	2025-06-11
Diarienummer	KS/2023:40

Reflektioner

Efter presentationen diskuteras bland annat att detta är ett bra exempel om hur vi kan arbeta enligt den nya socialtjänstlagen.

Det diskuteras även hur vi kan nå ut till barnen som är svårare att få till beteendeändringar hos.

Slutligen lyfts att vuxna inte förstår vad barn faktiskt skriver och säger till varandra på sociala medier och att det är ett problem vi måste få en bättre uppfattning om.

Summering av mötet

Mötet avslutas med att Cecilia Burenby tackar för bra diskussioner och föredragningar.

Underlag och presentationer finns i Netpublicator under aktuellt sammanträde.

Antecknat av Anton Jidskog